

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Virtute Ac Sacramento Pœnitentiæ Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XX. Argumentum. Exponitur effectus Clavium Ecclesiæ quo ad Indulgentias, quarum vetustissimo usu probato, ostenditur plenissimam potestatem eas elargiendi esse in Papa; limitatam autem in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94661](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94661)

DECISIO XX.

ARGUMENTUM.

Exponitur effectus Clavium Ecclesiæ quo ad Indulgentias, quarum vetustissimo usu probato, ostenditur, plenissimam potestatem eas elargiendi esse in Papa, limitatam autem in Cardinalibus, Episcopis, Archiepiscopis, Abbatibus, ac aliis Prælati Regularibus; nullam verò in Conciliis, Vicariis, Capitulis, ac Parochiis. Novem observationes scitu dignæ circa facultatem Episcoporum imperiendi Indulgentias, & harum publicationes etiam ab aliis, quàm ab Episcopo, ex consuetudine fieri posse, auctoritate Rotæ Romanæ demonstratur.

SUMMARIUM.

- 1 Etymologia Indulgentiæ.
- 2 Indulgentiæ definitio; ac ejus declaratio.
- 3 Pœne luenda in hac vita ex Dei decreto, ut Pestis, Fames, Bellum, non tolluntur per Indulgentias.
- 4 Thesaurus Ecclesiæ quinam sit? & quomodo constatus?
- 5 Indulgentiarum concedendi Potestas data est à Christo.
- 6 Hostes indulgentiarum quinam fuerint?
- 7 Antiquissimi usus Indulgentiarum probationes.
- 8 Testis inimici depositio ad favorem adversarii sui facit maximam probationem.
- 9 Abbas Papadopoli laudatus.
- 10 Papa potest quoscunque Indulgentias concedere cuicunque.
- 11 Causa rationabilis requiritur pro Indulgentiis elargiendis.
- 12 Papa quo modo concedat Indulgentias pro defunctis?
- 13 Clausula per modum Suffragii quid significet?
- 14 Cardinales concedunt Indulgentias, & quales?
- 15 Legati, seu Nuntii Apostolici quas Indulgentias impertiant?
- 16 Indulgentiarum concessio est actus Jurisdictionis, non Ordinis.
- 17 Oratio piissima composita à S. Francisco Xavierio.
- 18 Episcopi quas, & quot Indulgentias possint elargiri? circa quorum facultatem dantur novem observationes.
- 19 Abbates, ac Prælati Regulares an possint concedere Indulgentias?
- 20 Concilia, Vicarii, Capitula Sede vacante non concedunt Indulgentias.
- 21 Indulgentiarum Papalium publicatio a quibus facienda?

Sed hic non impropiè aliquis postulabit; Utrum Claves Ecclesiæ, de quibus supra dictum est, se extendant etiam ad Indulgentias; adeò ut omnes, qui illas habent, & adhibent tam in foro externo, quàm in foro interno, possint Indulgentias concedere?

Pro sponione duo sunt præmittenda, Unum est, quòd Indulgentia, quæ ex nominis etymolo-

gia significat nimiam quandam licentiam, seu facilem propensionem impunè agendi contra jus, si-
vè naturalem amorem parentum in filios, aut moderatam remissionem alicujus delicti, seu pœnæ ex liberalitate, vel misericordia factam; ut dissierit Gobatus in *Quinario tract. 4. de Indulgent. num. 12.* relata tamen ad Claves Ecclesiæ ita definitur: *Indulgentia est relaxatio pœnæ temporalis, debita pro peccatis actualibus jam dimissis, & aliquando dimittendis, concessa à Prælate Ecclesiæ per applicationem Theauri Ecclesiastici.* Ita ex Valentia *rom. 4. disp. 7. q. 20. punct. 1.* Gobatus in *Quinario d. tract. 4. num. 13.* Dicitur Relaxatio prævia compensatione, quæ fit Divinæ Justitiæ cum meritis Redemptoris, Beatæ Mariæ Virginis, ac aliorum Sanctorum repositus in thesauro Ecclesiæ, pro pœna, quàm recipiens Indulgentiam debuisset exolvere pro suis culpis eidem Divinæ Justitiæ usque ad integram satisfactionem. Dicitur relaxatio pœnæ, non autem culpa; quia Indulgentiæ nunquam remittunt, aut relaxant culpam. Quòd si alicubi legatur, eas remittere peccata; intelligenda sunt quoad penam; vel eas absolvere à culpa, & à pœna; idest, quòd eas recipientibus conceditur facultas, ut à Confessario possint absolvi à quacunque culpa etiam reservata. Gobat *d. tract. 4. num. 16. & 17.* ubi DD. & Lezana *tom. 3. Verb. Indulgentia, num. 2.* Dicitur Pœna Temporalis, non autem Aeterna, quia hæc remittitur vel per Confessionem Sacramentalem, vel per contritionem cum voto confitendi; ut dictum est in *præced. Decis. XIX. num. 34. Vers. Secundus effectus.* Dicitur debita pro peccatis actualibus, videlicet commissis post baptismum; nam patratæ ante baptismum, prout etiam originale, delentur quo ad culpam, & quo ad totam pœnam in ipso salutari Lavacro. Eminentiss. Cardin. de Lauræa de *Baptismo disp. 16. art. 2. num. 21. & 22.* Dicitur jam dimissis, & aliquando dimittendis; quia regulariter ad obtinendas indulgentias oportet, ut præcedat remissio culpæ vel per contritionem, vel per actualem earundem Sacramentalem Confessionem, ut fere in omnibus confessionibus Indulgentiarum præscribitur; etsi aliquando sufficiat solum propositum confitendi, ut demonstravi supra in *Decis. VIII. à num. 8.* & per consequens probabile sit, quòd possit peccator sibi acquirere satisfactionem per Indulgentias etiam nondum dimissis peccatis, juxta opinionem Eminentiss. Cardin. de Lauræa de *Pœnitent. disp. 13. art. 10.* à qua non dissentiant Suarez *eod. tract. disp. 10. sect. 2.* & Eminentiss. Cardin. de Lugo *disp. 7. num. 95.* relati à Gobato in *Quinario d. tract. 4. num. 18.* ubi num. 19. subdit, pœnam temporalem, quam remittit Indulgentia, esse illam, quam vel Confessarius injunxerat peccatori, vel in Purgatorio pœnitens erat purgaturus; nam pœnæ ob hominum scelera luendæ ex DEI decreto in hac vita, nempe Bellum, Pestis, Fames; non tolluntur per Indulgentias. Eminentiss. Card. de Lugo *disp. 37. sect. 9.* quòd intelligendum est primariò, & secundum proprium effectum; secus est secundariò, & secundum causam, quatenus per eas moventur homines ad relinquenda peccata; & sic Deus removet dictas pœnas. Dicitur concessa à Prælate Ecclesiæ; scilicet vigore clavium tam ordinis, tum Jurisdictionis in foro externo; ut infra explicabimus, loquendo singillatim de omnibus Prælati. Tandem dicitur per applicatio-

4 nem *Theſauri Eccleſiaſtici*; qui quidem *Theſaurus* eſt ingens, & inexhausus cumulus meritorum, & ſatisfactionum tum Chriſti Domini, tum Deiparæ Matris, tum etiam aliorum Sanctorum, quorum ſanctæ actiones longè plus pœnæ expiatur, quàm eorundem Sanctorum aut peccata, aut peccatilla fuerint promerita; qui quidem *Theſaurus* ſervatur in acceptatione, & memoria divina, & erogatur in utilitatem membrorum Eccleſiæ. *Extravag. Unigenitus. De Penitent. & Remiſſionib. Valentia d. diſp. 7. quaſt. 20. punct. 1. Gobat. d. tract. 4. n. 21. Tirinus in Indice Controv. Fides Controv. 24. & Cornel. à Lapide in Epist. ad Coloss. 24.*

Alterum præmittendum eſt; in Eccleſia relictam eſſe poteſtatem à Chriſto concedendi Indulgentias, per illa verba *Matth. 18. quæcumque ſolveritis ſuper terram, erunt ſoluta & in Cælo.* Et per ea quæ dixit Petro *Matth. 16. Tibi dabo Claves Regni Cælorum.* Earumque uſum uſque ab initio practicum fuiſſe, ut ex teſtimonio S. Patrum, ac Conciliorum demonſtrant *Valentia d. tom. 4. diſp. 7. q. 20. punct. 2. Tirinus d. Controv. 24. & in Commentar. 2. Cor. 2. Verſ. 10. Paſſerinus de Indulgentiis quaſt. 3. Arſdekin in Theologia Tripart. tom. 2. tract. 2. cap. 8. noviffimè Gaſpar Ivenin. in Commentar. Hiſtorico Dogmat. de Sacramentis tom. 2. Diſſertat. 14. quaſt. 1. cap. 1. & 2. ubi doctè advertit, quòd priſcis temporibus Indulgentiæ, quibus remittebantur pœnæ debite pro peccatis, dicebantur, relaxationes, remiſſiones, donationes, con-donationes; adeò nomen Indulgentiæ cæperit uſurpari à Gregorio Papa VII. in ſuis Epistolis. Hoſtes autem Indulgentiarum fuerunt hæretici Waldenſes Anno 1170. deinde Wicleſus, & Joannes Hus, quos damnavit Concilium Conſtantiense ſeſſ. 15. At impetum fecit in illas Martinus Lutherus Frater Auguſtinianus Anno 1517. ob abdicatam, quam ejus Religio faciebat, collectam eleemoſynarum, & demandatam Dominicanis, pro fabrica Bafilicæ S. Petri de Urbe, ut latè in Analibus Odoricus Raynald. d. Anno 1517. & Eminentiff. Cardin. Pallavicinus in Hiſtor. Concil. Tridentin. Lutherum poſtea ſecuti ſunt Zuſinglius, & Joannes Calvinus, ac eorum ſequaces; quos omnes damnavit Sacroſancta Synodus Tridentina; ut legitur in Decreto de Indulgentiis poſt ſeſſ. 25. his verbis: Cum poteſtas conſerendi Indulgentias à Chriſto Eccleſiæ conſeſſa ſit, atque hujusmodi poteſtate, divinitus ſibi tradita, antiquiſſimis etiam temporibus illa uſa fuerit: Sacroſancta Synodus Indulgentiarum uſum, Chriſtiano populo maxime ſalutarem, & Sacrorum Conciliorum auctoritate probatum, in Eccleſia retinendum eſſe docet, & præcipit: eoſque anathematizat, qui aut inutiles eſſe aſſerunt, vel eas concedendi in Eccleſia poteſtatem eſſe negant. Idem ſignificatum fuerat An. 1342. à Clemente Papa Sexto in citata *Extravag. Unigenitus. De Penit. & Remiſſ.* in qua poſt enarratam copioſiſſimam Sanguinis effuſionem à Chriſto Domino in Cruce factam, ut theſaurum meritorum ſuorum Eccleſiæ ſuæ relinqueret, ſubdit: *Quem quidem theſaurum non in ſudario repositum, non in agro abſconditum, ſed per beatum Petrum Cæli Clavigerum, ejusque Succeſſores ſuos in terris Vicarios, commiſit fidelibus ſalubriter diſpenſandum; & propriis, ac rationabilibus cauſis, nunc pro totali, nunc pro partiali remiſſione pœnæ temporalis, pro peccatis debite, tam generaliter, quàm ſpecialiter (prout cum Deo expedire cogno-**

ſcerent) verè poenitentibus, & conſeſſis miſericorditer applicandum.

Et ad probandum, quòd uſus Indulgentiarum in Eccleſia Catholica ſit antiquiſſimus, juvat allegare attestationem moderni Hæretici, ſeu Apoſtata, ſcilicet *Gregorii Leti*, qui in Hiſtoria ſua Gebennenſi ad Annum 594. pag. 244. referens constructionem Eccleſiæ Cathedralis, quam Episcopus Geneva tunc in ea civitate moliebatur, ſubdit, quòd ipſe mandò per tutta la Dioceſe Predicatori, acciò eſortasse-ro, i popoli à voler contribuire personalmente alla perfezione d'una tal' opera, publicando in oltre in nome del Papa di Roma molte indulgenze à quei, che di propria mano vi lavoravano, & che col loro denaro vi ſpedivano operarii. Ecce quòd undecim ab hinc ſæculis Summus Pontifex elargiebatur Indulgentias fidelibus populis, ut teſtatur ſupradictus fidei Catholice adverſarius: notum eſt autem Jurisperitis, quòd depoſitio teſtis inimici, loquentis ad favorem ſui adverſarii, facit maximam probationem. *Farinacius de Teſtibus quaſt. 53. num. 67. ubi DD. cumulat. Roman. conſil. 104. num. 6. & Rota poſt libr. 3. Conſil. Criminal. ejusd. Farinacii decif. 291. num. 7. & 12. Porro præter Eminentiffimos Cardinales Bellarminum, ac Baronium, qui plenè probant, in Eccleſia Catholica Indulgentias ſemper in uſu fuiſſe, inter Scriptores modernos Canonici Juris profeſſores hanc veritatem tutantur tum Emanuel Gonzalez in Commentar. ad cap. Noſtro 15. de Penitent. & Remiſſion. ubi num. 7. Indulgentiarum exempla refert plurium Summorum Pontificum antiquorum, etiam S. Gregorii Magi; tum Illuſtriſſimus Abbas Papadopoli in hoc noſtro publico Gymnaſio Patavino Sacrorum Canonum Interpreter, qui in ſuis erudiſſimis Prænotionibus *Myſtagogicis Reſp. I. ſect. 9. validiſſimis argumentis Indulgentias à Photianis calumniis vindicat; & earum uſum vetuſtiſſimum Synchorochartiis, ideſt, diplomatis Græcorum Antiſtitum confirmat, & ſub num. 9. allegat teſtimonium Paſchalis Papæ primi (qui Sedem Apoſtolicam conſcendit anno 817.) ita ſcribens: Indulgentiam pro mortuis largiri ſolitos Romanos Pontifices multo ante Bonifacium VIII. teſtatur non liber aliquis obnoxius, expoſitusque corruptela; ſed perenne incorruptum, nullique dolo ſubſectum, patenſive ſaxum, quod hodieque viſitur Roma in Sacello D. Zenonis ad D. Prædix. In eo Paſchalis I. poteſtatem aſſirmat, palamque facit ei, qui in Sacello D. Zenonis divinum Sacrificium celebraverit, celebrandumque curaverit, eripienda luſtralibus pœnis, quas dicimus Purgatorias, animæ Patris, vel Matris, alteriusvè, qui fortè libuerit.**

His ita præmiſſis, ac prænotatis, poteſtas Clavium Eccleſiæ ſe extendit utique etiam ad Indulgentias; quas quidem concedere poſſunt, & valent ſequentes Hierarchæ, eaſdem Claves in ſuis manibus retinentes. Primò quidem Papa, qui jure divino tanquam Chriſti Vicarius habet poteſtatem concedendi Indulgentias tum partiales, tum plenarias omnibus Chriſti fidelibus, ubivis locorum degentibus, juxta promiſſionem Divo Petro per Chriſtum factam in illis verbis: *Matth. 16. 19. Tibi dabo Claves Regni Cælorum; & juxta commiſſionem univerſi gregis in illis Joann. 21. 18. Paſce oves meas, ideòque Clemens VI. in cit. Extravag. Unigenitus, ut mox retulimus ſub num. 62. dixit: Quem quidem theſaurum non in ſudario repositum, non in agro abſconditum, ſed per Beatum Petrum Cæli Clavigerum, ejusque Succeſſores ſuos in terris*

terris Vicarios, commisit fidelibus salubriter dispensandum. Porro circa hanc Summi Pontificis facultatem elargiendi Indulgentias Doctores Classici notant duo. Unum, quod in eis concedendis debet intervenire honesta, ac rationabilis causa; siquidem Papa non est dominus thesauri Ecclesiastici, sed solum dispensator, ideo eum elargiri tenetur in ædificationem, non in destructionem. Gobat d. tract. 4. de Indulgent. n. 86. subdens num. 90. quod causa potest esse vel præterita, vel præsens, vel futura; quia, ut docet Eminentiss. Cardin. de Lugo de Pœnitent. disp. 27. num. 86. & Coninck tom. 2. in 3. part. disp. 12. num. 34. potest Pontifex impertiri Indulgentiam alicui benemerito de Ecclesia sine injunctioe ullius operis, eo sine, ut excitet alios ad similia merita. Tunc autem causa dicitur honesta, rationabilis, ac proportionata pro concessione indulgentiæ, quando magis conducit ad honorem Dei, attentis circumstantiis temporis, locorum, ac personarum; siquidem proportio causæ non est metiendæ arithmetice, sed moraliter; & in dubio præsumendum est pro ejus sufficientia. Farnus Verb. Indulgentia num. 11. Gobatus d. tract. 4. quest. 28. à num. 93. & segg. Coronius in suis Controversiis Illustr. lib. 2. Controv. 11. num. 26. & segg. Suarez in 3. part. D. Thom. tom. 4. disp. 53. sect. 3. in qua latè de hac causâ proportionem disputat. Alterum notabile est, quod Papa non potest concedere Indulgentias defunctis directe, immediate, & principaliter, sed tantum per modum suffragii, & docet S. Thom. in 4. disp. 45. quest. 2. art. 3. quest. 2. Eminent. Cardin. Bellarminus de Indulg. cap. 4. & de Lugo de Pœnitent. disp. 27. num. 62. etiam contrarium scribat Navarrus de Jubilæo, & Indulg. notabil. 22. num. 39. Quid autem significet hæc clausula per modum Suffragii, obscure Doctores explicant. Alii volunt significare, quod effectus non sit infallibilis, sed pendeat à libera acceptione Dei; sicut quando pro Cajo ad tiremes à Rege damnato, quis offert Regi mille aureos pro ejus liberatione. Ita Laymani lib. 5. tract. 7. cap. 7. num. 3. Alii, quod ipse Papa non remittit penas defuncti per viam absolutionis tanquam Judex, prout facit cum vivis, sed offerendo pretium æquivalens Deo ex thesauro Ecclesiæ, ut ipse Deus pœnam remittat. Ita Eminentiss. Cardin. Toletus lib. 6. cap. 26. Suarez, & Coninck, quos citat Gobat. d. tract. 4. num. 478. Alii ajunt, illam phrasim per modum Suffragii innuere, quod Papa non immediate, & directe, sed mediante pia actione alicujus viventis, & eam defunctis applicantis, eosdem defunctos liberat à pœnis; ita ut ipse Papa elevet ipsam piam actionem ex thesauro Ecclesiæ, ut non solum sit satisfactoria ex opere operantis, sed etiam ex opere operato pro suffragandis defunctis. Ita Eminentiss. Cardin. de Lugo d. disp. 27. num. 70. Gobat. ubi supra num. 481. & 482. ubi clarius loquitur, & dicit, illa verba per modum Suffragii significare, quod Papa liberat animas à Purgatorio mediantibus Indulgentiis non per modum absolutionis, sed per modum solutionis, quatenus non exercet in illas potestatem judicariam, sed Oeconomicam, quam habet à Christo in Thesaurum Ecclesiæ, ex quo tanquam Pastor universalis animarum extrahit pretium, & applicat ipsum defunctis, in satisfactionem Divinæ justitiæ pro pœnis, quas luere deberent in Purgatorio; & idem scribit Reginaldus in Praxi lib. 7. num. 152. Castropalaus part. 4.

tract. 24. punct. 10. & plenè Passerinus de Indulgentiis quest. 113. & quest. 114. Igitur primus, & principalis dispensator Indulgentiarum est Papa, cui soli concessum est dare Indulgentias plenarias ob plenitudinem potestatis, quam à Deo habet, cap. Cum ex eo. De Pœnitent. & Remiss. cap. Quocunque 24. qu. 1. Barbosa de Episc. alleg. 88. num. 5. Lavorius de Indulgentiis part. 2. cap. 11. num. 28. & segg. Gonzalez in cit. cap. Nostro n. 60. de Pœnit. Gobat. d. tract. 4. de Indulgent. nu. 53. & Passerinus eod. tract. de Indulgentiis. quest. 3. num. 39. & quest. 85. num. 615. & 616.

Secundo loco post Papam habentes potestatem concedendi Indulgentias sunt Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales. Diana part. 5. tract. 2. resol. 6. Quæ in Opere Coordinato reposita est tom. 9. tract. 7. resol. 46. ubi ex Præposito, Gamachæo, Soto, Corduba, ac Paludano notat, quod ipsi Cardinales concedere possunt Indulgentias centum dierum; & hoc idem videmus in praxi, dum Eminentissimi Præsules hujus Ecclesiæ Patavinæ, concionem publicam facientes ad populum, vel visitantes Parochias, impertiunt centum dies de Indulgentia. Utrum verò hanc facultatem habeant ex Privilegio, vel à sola consuetudine, est altercatio inter Doctores, quos citat Diana ubi supra. Gobat. d. tract. num. 55. & Passerinus de Indulgent. quest. 85. num. 628. concludentes, ipsam ab eis haberi ex utroque capite, ob tacitum consensum Summi Pontificis; ideoque Cardinales Indulgentias concedunt centum dierum in suis Titulis, quamvis non sint Sacerdotes, cum hæc facultas sit annexa eorum dignitati. DD. quos cumulat, & sequitur Emin. Cardin. Brancatius in Opusculo De Benedictione Diaconali pag. 296. Vers. Non obstat secundò.

Tertio loco elargiri possunt Indulgentias Legati Pontificii, seu Nuncii Apostolici in tota Provincia, ad quam sunt deputati, Glossa in cap. fin. De Offic. Legati. Sylvest. Verb. Indulgentia num. 11. Gambatus de Offic. Legati lib. 8. tit. de Indulgent. num. 8. & Passerinus de Indulgent. quest. 85. n. 628. ubi dicunt, eisdem Legatos posse concedere Indulgentias centum dierum, ac unius anni, non solum pro una, aut pluribus vicibus, sed etiam perpetuas, tamen non sint Sacerdotes; ea ratione quia talis concessio non est actus ordinis, sed jurisdictionis, ut ex doctrina S. Thomæ in 4. disp. 20. art. 4. quest. 2. & Navarri in tract. de Indulgent. in 31. notabil. num. 3. sustinet Fagnanus in cap. Accedentibus. num. 11. de Excessib. Prælator. tom. 7. Sed an hæc potestas in Legatis sit ordinaria, vel ex speciali commissione Pontificis, digladiantur inter se Theologi, ac Canonistæ; & verior videtur opinio Suarezii in d. tom. 4. disp. 55. sect. 3. nu. 22. asserentis esse ex commissione particulari Papæ, quod approbat Gobatus d. tract. 4. n. 56. ubi notat Anno 1666. à Nunciis Apostolico Lucernensi fuisse concessam indulgentiam ducentorum dierum; à Nunciis autem Apostolicis Viennensi, & Coloniensi undecim mensium fidelibus degentibus sub earum Nunciaturis, toties quoties, genibus flexis, devotè hi recitaverint coram imagine S. Francisci Xaverii sequentem Orationem, ab eodem Sancto compositam; & per eum Indianis persolvendam ex motivo sinceræ in Deum Charitatis traditam. Hæc est Oratio;

O Deus

O Deus, ego amo te:

Nec amo te, ut salves me,

Aut quia non amantes te

Aeterno punia igne:

Tu, tu, mi JESU, totum me

In Cruce amplexus es.

Tulisti Clavos, Lanceam,

Multamque ignominiam,

Innumeros dolores,

Sudores, & angores,

Ac mortem, & hac propter me,

Ac pro me peccatore.

Curigitur non amem te,

O JESU amantissime?

Non ut in Caelo salves me,

Aut ne in aeternum damnes me,

Nec premis ullius spe:

Sed sicut tu amastime,

Sic amo, & amabo te,

Solum quia Rex meus es,

Et solum quia Deus es.

Transcribit hanc precatationis formam ipse Gobat. d. tract. 4. de Indulgent. num. 438. ubi pluribus rationibus demonstrat, ritè, ac rectè processisse prædictos Nuncios Apostolicos, impertiendo tot Indulgentiæ dies, eam toties, quoties recitantibus; ipsamque, tanquam limitatione temporis concessam perdurare, donec vel à Papa, vel à Nunciis Successoribus retractetur.

18 Quarto loco potestatem impertiendi Indulgentias habent Episcopi, circa quos ex concordia Theologorum ac Canonistarum doctrina novem sunt notanda. Primum, quod Episcopi non habent hanc facultatem à Deo, sed à Papa, qui ideo potest illam restringere, limitare, ac in toto auferre. Fagnanus in cap. cum ex eo, num. 166. De Poenit. & remissionibus. Gonzalez in cap. Nostro num. 6. eod. tit. Gobatus de Indulgentiis tract. 4. num. 62. & Passerinus eod. tract. num. 615. ubi plurimos DD. cumulat. Secundum, quod à Jure taxata est facultas Indulgentiarum Episcopis, itaut non possint concedere, nisi Indulgentiam centum dierum in die Dedicationis Ecclesiæ, in ejusdem verò die anniversario quadraginta dierum tantum; prout in aliis piis causis, aut occasionibus eundem numerum quadraginta dierum excedere non valeant. d. cap. ex eo de Poenitent. Barbosa de Episc. alleg. 88. num. 14. Passerinus num. 617. Idcirco Episcopi, dum visitant Parochias, concedunt fidelibus Indulgentiam quadraginta dierum, idem quando prædicant, vel quando concurrunt alia pia, & honesta causa, concernens augmentum divini cultus, vel devotionis, puta fabrica alicujus Ecclesiæ, sustentatio hospitalis, aut erectio alicujus spiritualis confraternitatis. Fagnanus in cit. cap. Cum ex eo. num. 14. Gobatus ubi antea num. 58. referens, quod Ordinarius Constantiensis Anno 1665. Congregationi quinque Vulnerum Christi, in illa civitate Constantiæ erectæ, elargitus fuit Indulgentiam 40. dierum, consequendam in quinque festivitibus ab eadem Congregatione sibi electis, annuatim, & in perpetuum; prævia oratione ad Deum pro exaltatione S. Matris Ecclesiæ, hæresum extirpatione, & Christianorum Principum concordia &c. Unde constat, in his, & similibus casibus licitum esse Episcopis totidem Indulgentias concedere; etsi id non faciant, forsitan quia facilis est recursus ad

Dei Clericali Tom. I, Liber IV,

Summum Pontificem, à quo ampliores, ut usus docet, obtinentur. Tertium, quod notat DD. est, quod si Episcopi excedant prædictum numerum dierum, Indulgentiæ nullæ sint ipso Jure quo ad excessum tantum cap. Indulgentia: & ibi Gloss. in Verb. Non obtinent. De Poenitent. in 6. Fagnan. in d. cap. Cum ex eo. num. 15. & Gobatus d. tract. 4. de Indulgent. num. 65. ubi alios DD. adducit. Quartum, quod Episcopi non possunt concedere Indulgentias lucrandas ab alienis subditis, vel applicandas defunctis; quia sunt actus Jurisdictionis, qui in solos subditos extenduntur. cap. Quod autem. ubi Abb. num. 2. de Poenitent. & remiss. Fagnanus in cap. A nobis num. 25. de Sent. Excommunic. Passerinus de Indulg. num. 620. Gobatus d. tract. 4. num. 62. & seqq. addentes, quod vagi & peregrini reperti in loco, in quo Ordinarius concedit Indulgentiam, ex præsumpto consensu suorum Episcoporum, eam possunt adipisci, prout etiam Religiosi, quamvis exempti; quod etiam docet Pax Jordanus tom. 1. libr. 5. tit. 15. num. 49. & alii multi. Quintum, quod non implicat, si Episcopus successor elargiatur alicui Ecclesiæ, vel Confraternitati Indulgentiam 40. dierum, quamvis consimilem perpetuam concesserit Prædecessor Episcopus. Gobatus ubi proxime num. 61. & Passerinus num. 619. At Sextum, speciali observatione dignum est, quod Episcopi licitè, & validè uti possunt sua potestate concedendi Indulgentias etiam in anno Jubilæo, quia tunc Papa suspendit illas concessas ab Apostolica Sede; non autem elargiendas, vel elargitas ab Episcopis. Gobatus d. tract. 4. num. 66. in fine, & Pax Jordan. d. libr. 5. tit. 16. num. 52. ac etiam quia eo anno suspenduntur Indulgentiæ plenariæ, non autem temporis limitati. Donatus Rerum Regular. tom. 1. tract. 16. quest. 6. num. 7. quod lector notare non omitat. Septimum, quod Episcopus censuris irretitus invalidè concedit Indulgentias, non etiam si in peccato mortali tantum reperiatur. Passerinus num. 626. alios allegans. Octavum, quod Episcopus potest delegare hanc suam facultatem impertiendi Indulgentias vel suo Vicario, vel alii Clerico; non autem Laico, sed per commissionem particularem, & expressam. Passerinus num. 625. Tandem Nonum, & ultimum est, quod quæcunque hucusque dicta sunt de Episcopis, habent locum etiam in Archiepiscopis, non solum in eorum propria Diocesi, sed etiam in tota Provincia; tum quando per eam ambulant visitantes, tum etiam quando domi suæ resident, ut ex probabiliori opinione firmant DD. quos citat & sequitur Barbosa d. alleg. 88. num. 15. & 16. Suarez. d. disp. 55. sect. 3. num. 21. Passerinus de Indulg. num. 627. & Gobatus eod. tract. num. 57.

19 Quinto loco retinetur potestas elargiendi Indulgentias à Prælati inferioribus Episcopo, habentibus Jurisdictionem quasi Episcopalem, ac subditos, quales sunt Abbates cum Territorio; & Superiores Regularium; non quidem de Jure, à quo talis facultas expressè est eis ablata. cap. Accedentibus & ibi Fagnanus num. 7. de excessib. Prælator. Sed vel ex Præscriptione, vel ex privilegio, aut speciali commissione Papæ. Gonzalez in cit. cap. Nostro num. 6. de Poenit. & Remiss. Hinc Rota part. 11. recent. decis. 373. (quæ etiam habetur inter illas Bichii Decis. 459.) num. 21. & 22. approbavit, quod Abbas Montis Cassini pluries concesserit Indulgentias Monialibus Terræ Tagliacotii; & quod Provinciales Ordinum Mendicantium concedant suis

suis subditis in fine visitationis Indulgentiam plenariam, testatur ex Casarubio numer. 16. Gobatus d. tract. 4. de Indulgent. num. 74. ac Roderiquez Q. Q. Regul. tom. 2. quæst. 86. art. 1. Vers. secundò dico. Et ratio est manifesta, scilicet quia Prælati inferiores acquirere possunt ea, quæ sunt Jurisdictionis Episcopalis non solum privilegio, sed etiam præscriptione. Fagnanus in cit. cap. Accedentibus. de Excessib. Prælat. num. 4. Hinc omnes Abbates Regulares posse concedere Indulgentiam 40. dierum, quoties Missam solemnem celebrant, ex privilegio Apostolico, demonstrat Tamburin. de Jure Abbatum tom. 2. disp. 9. quæst. 2. & aliquando etiam Indulgentias plenarias suis subditis elargiri, probat Miranda tom. 2. Manual. Prælat. quæst. 9. art. 2. conclus. 2. Et idem posse Superiores Mendicantium, habetur in compendio eorum Privilegior. Verb. Indulgentia plenaria quo ad fratres. §. 16. Ac ulterius Prædicatores Minorum, & aliorum Ordinum de eorundem Privilegiis participantium posse elargiri Indulgentias suis auditoribus plurium centenorum dierum, ac diversorum annorum advertit Bordonus Variar. Resolut. part. 1. resol. 7. num. 31.

Sextò, è contra, ex hucusque dictis deducitur, nullam potestatem concedendi Indulgentias habere Concilia sive Generalis, sive Provincialia, prout neque Vicarios Episcopales, neque Capitula Sede Episcopali vacante, neque Parochos; licet enim Jurisdictionem Ecclesiasticam obtineant; attamen, quia neque à Jure communi, neque ex speciali commissione Papæ concessa unquam fuit supradictis facultus Indulgentias impertiendi, eas elargiri minimè possunt. Fagnanus in d. cap. Accedentibus num. 16. & 17. de Excessib. Prælat. S. Thomas in 4. dist. 20. quæst. 1. art. 4. quæst. 1. Gobatus d. tract. 4. num. 71. Barbosa d. allegat. 88. numer. 21. & Passerinus de Indulg. num. 632, ubi alios plurimos congerit, ac num. seq. 633.

Tandem observandum venit, quòd Indulgentiæ, quæ impetrantur à Papa, publicari non possunt, nisi ab Episcopo loci, unà cum duobus de Capitulo ex decreto Concilii Tridentini sess. 21. de Reform. cap. 9. per quod decretum excludi quoscunque Regulares, notant Bonacina tom. 3. disp. 2. quæst. 3. punct. 30. num. 9. Barbosa alleg. 105. num. 69. asserens, Regulares subiectos esse Jurisdictioni Episcopi circa publicationem Indulgentiarum, prout testantur plures DD. ibi citati; ac Nicolius in Flosculis V. Indulgentia num. 9. & in suis Lucubrationibus Canonici lib. 1. tit. 31. num. 13. de Offic. Ord. pag. 72. Nihilominus Roderiquez Q. Q. Regul. tom. 2. quæst. 98. art. 1. & Pellizarius in Manuali Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 5. num. 217. asserunt, quòd Regulares possunt publicare Indulgentias obtentas pro seipsis tantum absque alia licentia Episcopi, quia Concilium Tridentinum d. sess. 21. cap. 9. loquitur de Indulgentiis concessis pro populo. Imò, quod magis est, quando Superiores Regulares soliti essent de per se, & independentè ab Episcopo publicare Indulgentias pro populo in Ecclesiis suis, vel sibi subiectis, absque scrupulo possent continuare in dictis publicationibus auctoritate Rotæ Romanæ, quæ part. 17. recent. decis. 87. num. 22. firmat, in publicatione Indulgentiarum attendendam esse consuetudinem. Et hæc satis dicta sint circa Claves Ecclesiæ respectu ad Indulgentias.

DECISIO XXI.

ARGUMENTUM.

De Necessitate examinis conscientie ante Confessionem. Quanta debeat esse diligentia in eo faciendo. Exempla Virorum felices, ac debilis memoria. Peccata linguæ, cogitationum, & omissionum difficile reperiri in discussione conscientie. Quando sit valida confessio, omisso examine. Utrum valeat confessio facta non voce, sed exhibitione chartæ continentis peccata pœnitentis, genuflexi coram Sacerdote.

SUMMARIUM.

- 1 Examen conscientie quid sit? quomodo faciendum?
- 2 Examen conscientie quare præmittendum Confessionem?
- 3 Memoriam insignem quinam habuerint? Et qui infelicem?
- 4 B. Alberti Magni memoria deperdita. Ejus cadaveris prodigia.
- 5 Memoria felicitas, vel debilitas unde proveniat?
- 6 Sensus quatuor interni an dentur in homine?
- 7 Diligentia in examine Conscientie vel exactissima, vel mediocris, vel modicissima. Quæ sufficiat? Et quando?
- 8 Bonacina notatus circa examen Conscientie.
- 9 Confessariorum obligatio interrogandi pœnitentes rudes, ac idiotas.
- 10 Casus infirmi, qui statim confessus incidit in phrenesim, & in ea obiit.
- 11 Examinis conscientie fructus, & affectus.
- 12 Peccata, quæ in conscientia examine vix reperiuntur, quæ sint.
- 13 Omissionum peccata quæ, & quam periculosa.
- 14 Iudicia Dei severissima tria. Et quæ.
- 15 Confessio sine examine Conscientie quando sit valida, vel invalida.
- 19 Scribere peccata an obliuiscus teneatur.
- 20 Legens Chartam confessionis alterius peccat mortaliter. Eafudex nri non potest in foro externo.
- 21 Confessio per exhibitionem chartæ cum peccatis an fieri possit. Hinc inde opiniones. Et num. 22.

Quoniam in Decisione XIII. num. 1. diximus, materiam proximam Sacramenti Pœnitentiæ esse tres illos actus Pœnitentis. Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem; ibique explicuimus Contritionem, tanquam dolorem perfectum, & in sequenti Dec. XIV. declaravimus Attritionem, quæ est dolor imperfectus; subinde aggressi sumus explicationem secundi actus in Decis. XV. in qua abundè disseruimus de essentia, ac definitione Confessionis, post quam opus fuit de quibusdam dubiis, eam attingentibus tractare; videlicet Decis. XVI. an Confessio possit fieri publice, vel debeat esse secreta, Decis. XVII. An confessio ad aures Sacerdotis semper fuerit in usu. Decis. XVIII. Utrum absente Sacerdote possit fieri coram Laico non habente Claves à Christo datas Ecclesiæ, Decis. XIX. Quæ sint hæc Claves, & quibus sint datæ tam pro foro externo, quam pro foro interno. At Decis. XX. quomodo eadem se extendat ad Indulgentias. Igitur nunc, real-